

Kırsal Kalkınma, Ekoturizm Planlaması, Kırsal Planlama Çalışmalarının Niceliksel Analizi

Tuğba Kiper^{1,*} , Osman Uzun² , Oğuz Ateş³

1 Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Tekirdağ, Türkiye.

2 Düzce Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Düzce, Türkiye.

3 Kırklareli Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Kırklareli, Türkiye.

* Corresponding author (Sorumlu Yazar): T. Kiper, e-mail (e-posta): tkiper@nku.edu.tr

ÖZET

Kırsal alanların, doğal dokusu, arazi yapısı, üretim biçimi, yerleşim deseni, mimari dokusu gibi özgün karakteristikleri zaman içerisinde değişim ve dönüşüm sürecine girmiştir. Bu süreçte üst ölçek plan ve politikalarda, kırsal alanlar; kalkınma, ekoturizm, planlama gibi kavramlarla bütünleştirilerek farklı anlayış ve modellerin ele alındığı yaklaşımlar çerçevesinde ele alınmıştır. Üst ölçek plan ve politika yaklaşımlarında ele alınan bu durum akademik çalışmalara da yansımış ve ilgili konularda çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu kapsamda çalışmada; kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularında yapılan akademik çalışmaların genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu amaçla; ilgili konulara yönelik scopus ve yök tez tarama veri tabanlarında 2000 ile 2021 yılları arasında yazılan makale ve lisansüstü tezlerin niceliksel olarak analizi hedeflenmiştir. Veritabanlarınca indekslenen makale ve tezler; yayınlandığı yıl, konu ve ana bilim dalları açısından incelenmiştir. İlgili veriler grafik ve çizelgeler şeklinde sunulmuştur. Yapılan değerlendirmelerde; scopus veri tabanında, kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama, kırsal peyzaj planlama, ekoturizm kalkınması ana başlıkları içerisinde kayıt altına alınmış toplam 8305 adet makaleye, Ulusal yök tez merkezi veri tabanında ise 335 adet lisansüstü teze (271 yüksek lisans, 64 doktora) ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, ilgili konularda yapılan çalışmaların yıllara, konularına ve anabilim dallarına göre değişenlik gösterdiği saptanırken; en fazla yayın ve tez yapılan alan kırsal kalkınma iken, en az makale ve tez yapılan alan ise ekoturizm planlaması olmuştur. Çalışma ile, kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik son 20 yıldaki gelişim durumu ortaya konarak, ulusal ve uluslararası çalışmalar için ana kaynak değeri oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kırsal Kalkınma, Ekoturizm Planlaması, Kırsal Planlama, Kırsal Peyzaj Planlama

Quantitative Analysis of Rural Development, Ecotourism Planning, Rural Planning Studies

ABSTRACT

The unique characteristics of rural areas such as natural texture, land structure, production style, settlement pattern, architectural texture have entered the process of change and transformation over time. In this process, rural areas were integrated with concepts such as development, ecotourism and planning in upper scale plans and policies, and they were handled within the framework of approaches in which different understandings and models were handled. This situation, which is discussed in upper scale plan and policy approaches, has also been reflected in academic studies and various researches have been carried out on related issues. In this context, a general evaluation of academic studies on rural development, ecotourism planning, rural planning and rural landscape planning has been made in the study. For this purpose, it is aimed to quantitatively analyze the articles and postgraduate theses written between 2000 and 2021 in the scopus and YÖK thesis search databases on related topics. The articles and theses indexed by the databases were examined in terms of the year they were published, the subject and the departments. Relevant data are presented in the form of graphs and charts. In the evaluations, total of 8305 articles were registered under the main headings of rural development, ecotourism planning, rural planning, rural landscape planning, ecotourism development in the Scopus database, and 335 postgraduate theses (271 master's and 64 doctorate) in the national thesis center database have been reached. As a result of the research, it was determined that the studies on the related subjects varied according to the years, subjects and departments. While the area with the most publications and theses was rural development, least number of articles and theses was ecotourism planning. The progress of rural development, ecotourism planning, rural planning and rural landscape planning in the last 20 years will be revealed and the main resource value for national and international studies will be established with this study.

Keywords: *Rural development, Ecotourism Planning, Rural Planning, Rural Landscape Planning*

Makale Bilgisi / Article Info

Alınış tarihi
Received date : 11.11.2021

Düzeltilme tarihi
Revised date : 05.01.2022

Kabul tarihi
Accepted date : 05.01.2022

Atıf için
How to Cite Kiper, T. Uzun, O. ve Ateş, O. (2022). "Kırsal Kalkınma, Ekoturizm Planlaması, Kırsal Planlama Çalışmalarının Niceliksel Analizi", *Akademia Doğa ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 2022: 1-18.

1. GİRİŞ

Kırsal alanlara yönelik olarak, 1950'li yıllardan itibaren yerel, ulusal ve uluslararası ölçekte farklı model, uygulama, strateji ve plan doğrultusunda kalkınma yaklaşımları geliştirilmiştir. 1990'lı yıllara kadar kırsal kalkınma yaklaşımlarının sektörel odağında tarım, mekânsal odağında ise köyler yer almıştır. Birleşmiş Milletler nezdinde 2000 yılında kabul edilen Binyıl Kalkınma Hedefleri ise; kalkınma girişimlerinin küresel boyutta hedefleri içermesi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Özellikle 2000'li yıllardan itibaren de ulusal ve uluslararası alanlarda, kırsal kalkınmada ekolojik, ekonomik ve sosyal bileşenlerin sentezlendiği sürdürülebilirliği ve kırsal ekonominin çeşitlendirilmesini öngören yaklaşımlar geliştirilmiştir. Bütün bu süreçte, kırsal alanlarda ekoturizm de kalkınmada anahtar bir rol oynamıştır. Öyle ki; Birleşmiş Milletler tarafından, 2002 yılı "Uluslararası Ekoturizm Yılı", 2017 yılı da "Kalkınma için Sürdürülebilir Turizm Yılı" olarak ilan edilmesi de bu durumu destekler niteliktedir (Anonim, 2018; Anonim, 2019; Çelik, 2006; Yenigül, 2017). Akademik alanda yapılan çok araştırmada da ekoturizmin sürdürülebilirlik ve kırsal kalkınma için etkili bir araç olduğu ortaya konmuştur (Das, 2021; Seifi ve Janbaz Ghobad, 2017; Tran ve Walter, 2013; Kiper, 2012; Telfer ve Sharpley, 2008; Li, 2004; Stem vd., 2003). Böylelikle ulusal ve uluslararası ölçekte yapılan birçok çalışmada, kırsal alan planlaması, kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması kavramları hep birarada kullanılmış ve değerlendirilmiştir. Tüm bu değerlendirmeler doğrultusunda; bu çalışmada; " Kırsal kalkınma, kırsal alan planlaması, kırsal peyzaj planlaması ve ekoturizm planlaması konularında yapılan çalışmalar nelerdir?", " İlgili konularda yapılan çalışmalar daha çok hangi alanlarda yoğunlaşmış ve hangi alanlara öncelik verilmiştir?", ve " İlgili konulara ilişkin yapılan çalışmaların 2000'li yıllardan günümüze kadarki gelişim sürecinin sayısal dağılımı nasıl olmuştur" sorularına yanıt aranarak çeşitli hedefler tanımlanmıştır.

Buna göre çalışma kapsamında gerçekleştirilecek amaçlar:

- İlgili konulara yönelik 2000-2021 yılları arasını kapsayan Scopus ve yök tez tarama veri tabanında taranan makaleler ve lisansüstü tezlerle ilişkin sayısal değerlerin ortaya konması
- İlgili konulara yönelik hazırlanan makale ve lisansüstü tezlerin anabilim dallarına göre dağılımının belirlenmesi

Bu çerçevede çalışma kapsamında; kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, ekoturizm kalkınması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik (scopus ve yök tez tarama veribanı özelinde) 2000 ile 2021 yılları arasında yazılan makale ve lisansüstü tezlerin niceliksel olarak analizi çerçevesinde, ilgili konularda yapılmış akademik çalışmalara ilişkin son 20 yıldaki gelişim durumunun ortaya konulması hedeflenmiştir. Böylelikle de; ilgili konulara yönelik son 20 yıldaki araştırma noktalarının ve sınırlarının belirlenmesi ve gelecek çalışmalar için referans sağlanması gerçekleştirilmiş olacaktır.

2. MATERYAL VE YÖNTEM

2.1. Materyal

Çalışmanın ana materyalini kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik yapılmış bilimsel çalışmalar oluşturmaktadır. Bu kapsamda Ulusal Tez Merkezi ile Scopus veri tabanlarında 2000-2021 yılları arasını kapsayan belirtilen konularda hazırlanmış makale ve lisansüstü tez çalışmaları materyal olarak kullanılmıştır. 2021 yılı devam ettiği de gözöüne alındığında devam eden süreçte 2021 yılına ilişkin verilerin de değişeceği gözardı

edilmemelidir. Bununla birlikte; çalışma amaç ve ana kurgusunun belirlenmesinde kullanılan; konu ile yakından ilgili bazı kurum ve kuruluşların hazırladığı; üst ölçek mekânsal ve sosyo-ekonomik plan ve raporlar da ikincil materyal olarak değerlendirilmiştir.

2.2. Yöntem

Çalışma genel çerçevesi; çalışmanın amacı ve öneminin belirlenmesi, literatür verilerin toplanması ve analizi ile sonuç ve önerilerin geliştirilmesi olmak üzere 3 ana aşamada yürütülmüştür.

1. Aşama (Çalışmanın amacı ve öneminin belirlenmesi): Bu aşama çalışmanın genel kurgusu ve çerçevesinin oluşturulduğu süreci içermektedir. Öyle ki çalışma başlangıcında amaç ve hedeflerin net bir biçimde tanımlanması o çalışmanın başarısını arttıran en önemli dayanaklardır. Bu çerçevede çalışma kapsamında; kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, ekoturizm kalkınması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik (scopus ve yök tez tarama verileri özelinde) 2000 ile 2021 yılları arasında yazılan makale ve lisansüstü tezlerin niceliksel olarak analizi çerçevesinde, ilgili konularda yapılmış akademik çalışmalara ilişkin son 20 yıldaki gelişim durumunun ortaya konulması hedeflenmiştir. Çalışma amaç ve öneme ilişkin detaylı süreç giriş bölümünde verilmiştir.

2. Aşama (Literatür verilerin toplanması ve analizi): Bu süreçte; Ulusal Tez Merkezi veri tabanında “kırsal kalkınma, ekoturizm, ekoturizm planlaması, kırsal planlama, kırsal peyzaj planlama”, Scopus veri tabanında ise “rural development, ecotourism planning, rural planning, rural landscape planning, ecotourism development” anahtar kelimeleri kapsamında taramalar yapılarak ana materyali oluşturan çalışmaların veri tabanı oluşturulmuştur. Bu kapsamda 2000-2021 yılları arasında Scopus veri tabanında 8.305 adet makaleye (<http://www.scopus.com>, 2021) ve Ulusal Tez Merkezi veri tabanında da toplam 335 adet lisansüstü teze (271 yüksek lisans, 64 doktora) (<https://tez.yok.gov.tr>) erişim sağlanmıştır. İlgili çalışmalar; toplam sayı, yayınlandığı yıl, konu ve ana bilim dalları açısından incelenmiştir. Elde edilen veriler çizelge ve grafiklerle sunulmuş ve çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır. Bununla birlikte her iki veri tabanından elde edilen bazı çalışmaların da amaç ve yöntemlerine ilişkin kısa bilgilere yer verilmiştir.

3. Aşama (Sonuç ve önerilerin geliştirilmesi): Akademik çalışmalara ilişkin olarak, ilgili veri tabanlarınca belirlenen anahtar kelimelerle yapılan taramalar çerçevesinde son 20 yıldaki gelişim durumu ortaya konmuş ve çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır.

3. ARAŞTIRMA BULGULARI VE TARTIŞMA

Kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik scopus ve yök tez tarama veri tabanlarında 2000 ile 2021 yılları arasında yayınlanan makale ve tezler kapsamında taramalar yapılmış ve çıkan sonuçlar sayısal veriler eşliğinde çizelge ve grafikler şeklinde aşağıda sunulmuştur. Analiz yalnızca, Scopus (<http://www.scopus.com>, 2021) ve Ulusal Tez Merkezi (<http://www.tez.yok.gov.tr>, 2021) veri tabanlarınca indekslenmiştir.

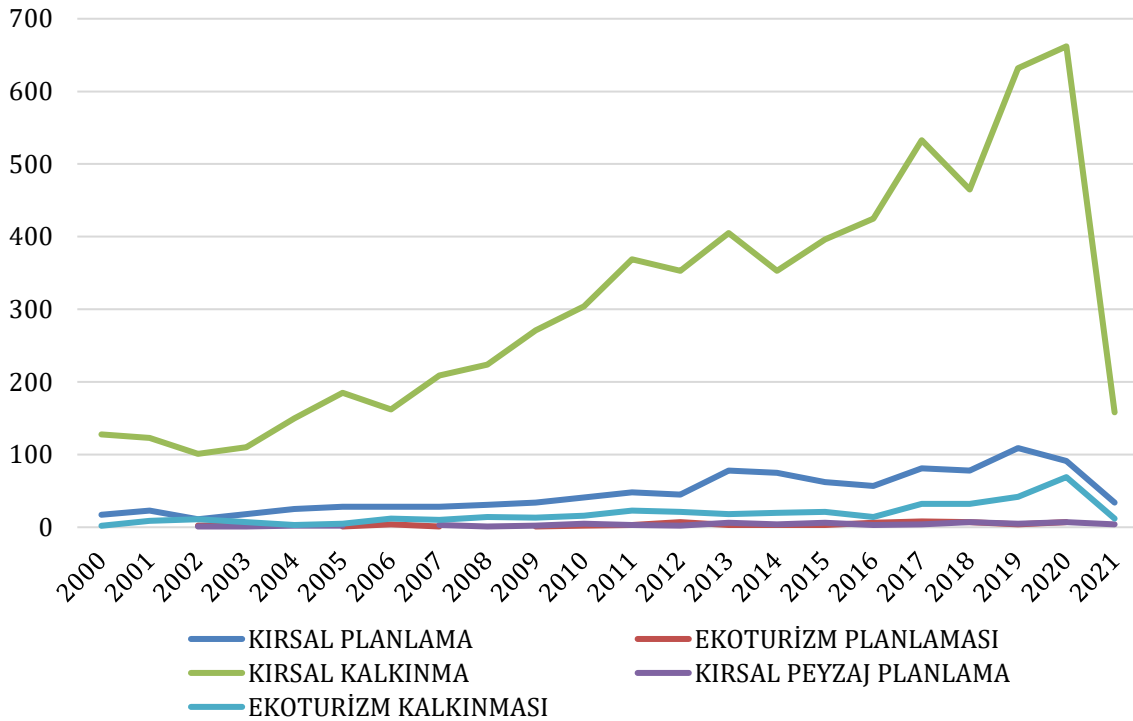
3.1. Scopus Veri Tabanında Taranan Kırsal Kalkınma, Ekoturizm Planlaması, Kırsal Planlama ve Kırsal Peyzaj Planlama, Ekoturizm Kalkınması Konularına Yönelik Makalelere İlişkin Bulgular

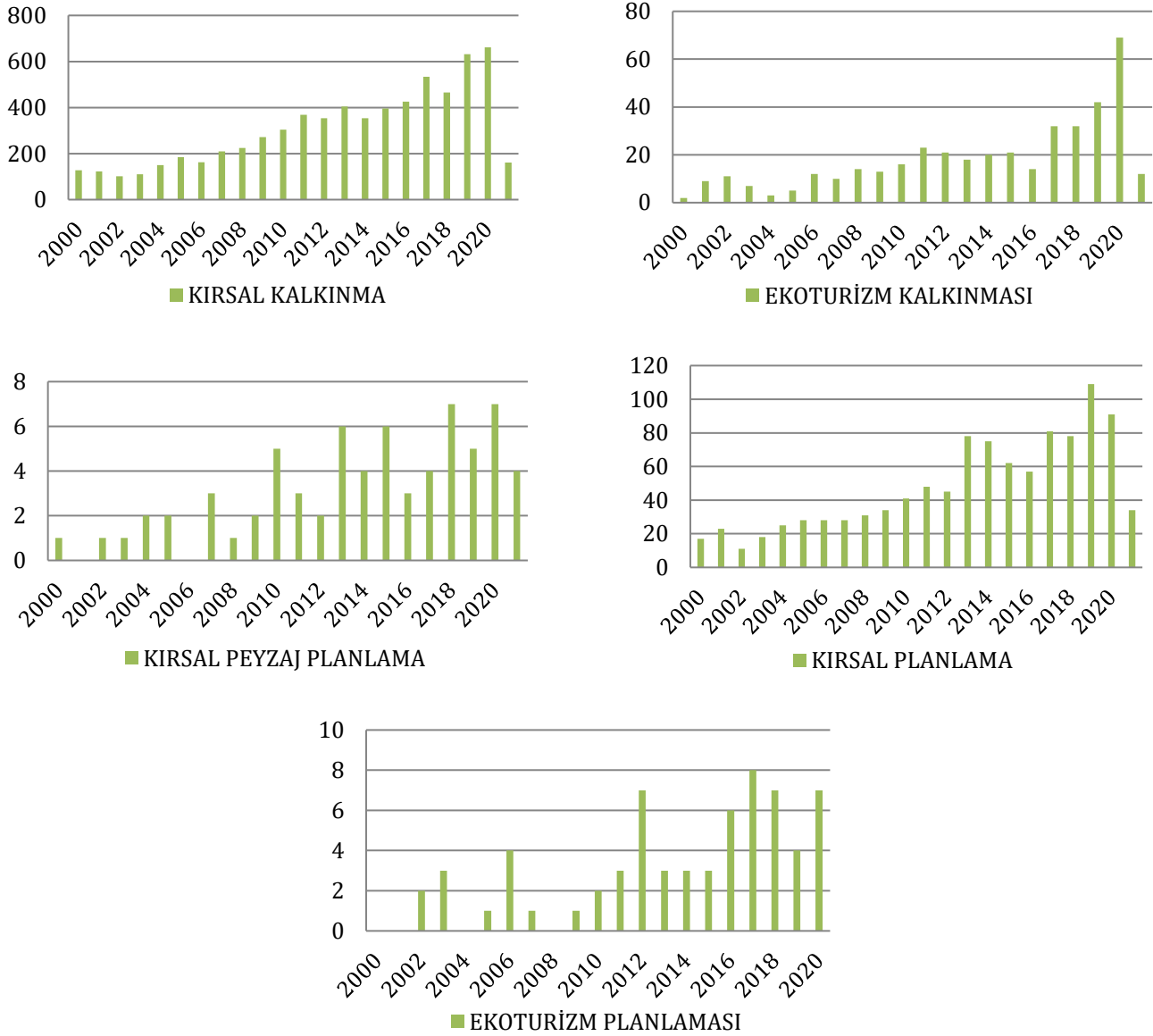
Scopus veri tabanında 2000-2021 yılları arasındaki süreç içerisinde “*rural development, ecotourism planning, rural planning, rural landscape planning, ecotourism development*” konularında yapılmış toplamda 8.305 tane makale elde edilmiştir (Tablo 1). Buna göre; kırsal kalkınma konusunda yayın sayısı en fazla iken, ekoturizm planlaması konusunda ise en az sayıda yayın yapıldığı belirlenmiştir.

Tablo 1. 2000-2021 yılları arasını kapsayan Scopus veri tabanında taranan İngilizce makalelere ilişkin sayısal değerler (<http://www.scopus.com>, 2021)

Anahtar kelimeler	Makale sayısı
Kırsal kalkınma (Rural development)	6.720
Ekoturizm planlaması (Ecotourism planning)	65
Kırsal planlama (Rural planning)	1.044
Kırsal peyzaj planlama (Rural landscape planning)	69
Ekoturizm kalkınması (Ecotourism development)	407
Toplam	8.305

İlgili konulardaki çalışmaların yıl bazında dağılımları incelendiğinde ise; kırsal kalkınma ile ilgili yapılan makalelerin genel olarak her yıl düzenli bir şekilde arttığı ve 2020 yılında en fazla sayıda yayın yapıldığı, ekoturizm planlaması ile olarak ise, yayın sayıları değişkenlik göstermekle birlikte, en fazla yayının 2012 ve 2017 yıllarında yapıldığı belirlenmiştir (<http://www.scopus.com>, 2021). Ekoturizm planlaması ile ilgili olarak, 2012 yılının Birleşmiş Milletler tarafından "Ekoturizm Yılı" olarak ilan edilmesi yayın sayısında etken olduğu ile desteklenebilir. 2021 yılına ilişkin sayısal verilerin ise diğer yıllara oranla düşük çıkmasında, bütün bir yıl verilerinin tam olarak alınamamasından kaynaklı olduğu unutulmamalıdır. Kırsal kalkınma, kırsal peyzaj planlama ve ekoturizm kalkınmasında 2020 yılı, ekoturizm planlamasında 2017 yılı ve kırsal planlama konularında da 2019 yılı en fazla sayıda yayın yapılan dönemler olmuştur. Genel olarak incelendiğinde ise, ilgili konularda yapılan çalışmaların genel olarak artış göstermesi bu konulara verilen önemi ortaya çıkartmaktadır (Şekil 1, Şekil 2).

Şekil 1. Scopus veritabanından alınan bilgiler ile 2000-2021 yılları arasında ilgili anahtar sözcüklere göre yapılan yayınların yıllara göre olan dağılımı (<http://www.scopus.com>, 2021)

Şekil 2. Yıllara göre kırsal kalkınma, kırsal planlama, ekoturizm kalkınması, kırsal peyzaj planlama ve ekoturizm planlaması ile ilgili yapılan makalelere ilişkin dağılımı (<http://www.scopus.com>, 2021)

Farklı bilim dallarına yönelik olarak ilgili anahtar sözcüklerle yapılan çalışmalar incelendiğinde; pek çok bilim dalında çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Bununla birlikte bilim dalları açısından irdelendiğinde ilgili konularda, en çok sosyal bilimler, ardından da çevre bilimleri alanında çalışmaların yapıldığı saptanmıştır (Tablo 2).

İlgili anahtar sözcüklerle yapılan makalelerin en çok içerisinde bulunduğu bilim alanları (Tablo 2) ile kırsal kalkınma ve ekoturizm planlaması konularında yapılan çalışmaların bilim dallarına göre yıllar içerisindeki dağılım miktarları saptanmıştır (Şekil 3, Şekil 4). Buna göre kırsal kalkınma konusunda en çok sanat, beşerî-sosyal bilimler alanında yıl bazında yoğun bir artış görülürken; ekoturizm planlamasında çevre bilimleri ile sanat, beşerî-sosyal bilimler alanındaki yapılan çalışmaların yoğunluğu gözlemlenmiştir.

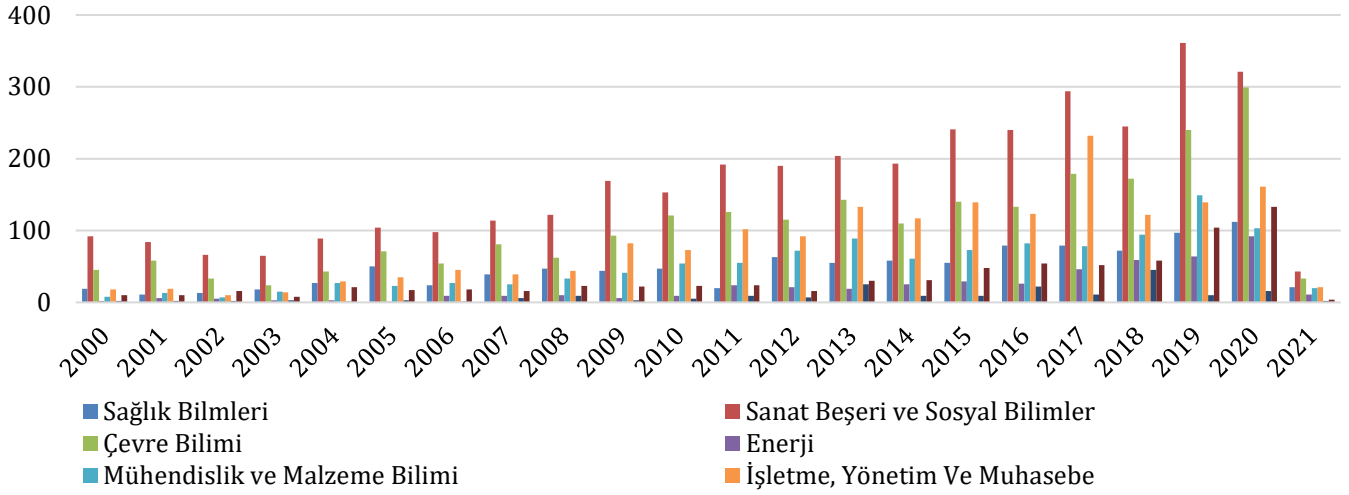
Tablo 2. Kırsal kalkınma, kırsal planlama, ekoturizm kalkınması, kırsal peyzaj planlama ve ekoturizm planlaması ile ilgili yapılan makalelerin en çok içerisinde bulunduğu bilim alanları
(<http://www.scopus.com>, 2021)

Bilim dalları (Ekoturizm planlaması)	Makale Sayısı	Bilim dalları (Ekoturizm kalkınması)	Makale Sayısı
Çevre Bilimleri	31	Çevre Bilimleri	178
Sosyal Bilimler	28	Sosyal Bilimler	174
İşletme, Yönetim ve Muhasebe	18	İşletme, Yönetim ve Muhasebe	133
Tarım ve Biyolojik Bilimler	15	Dünya ve Gezegen Bilimleri	74
Mühendislik	11	Tarım ve Biyolojik Bilimler	59
Dünya ve Gezegen Bilimleri	7	Ekonomi, Ekonometri ve Finans	34
Enerji	4	Mühendislik	31
Ekonomi, Ekonometri ve Finans	3	Enerji	20
Bilgisayar Bilimi	2	Bilgisayar Bilimi	16
		Sanat ve Beşeri Bilimler	9

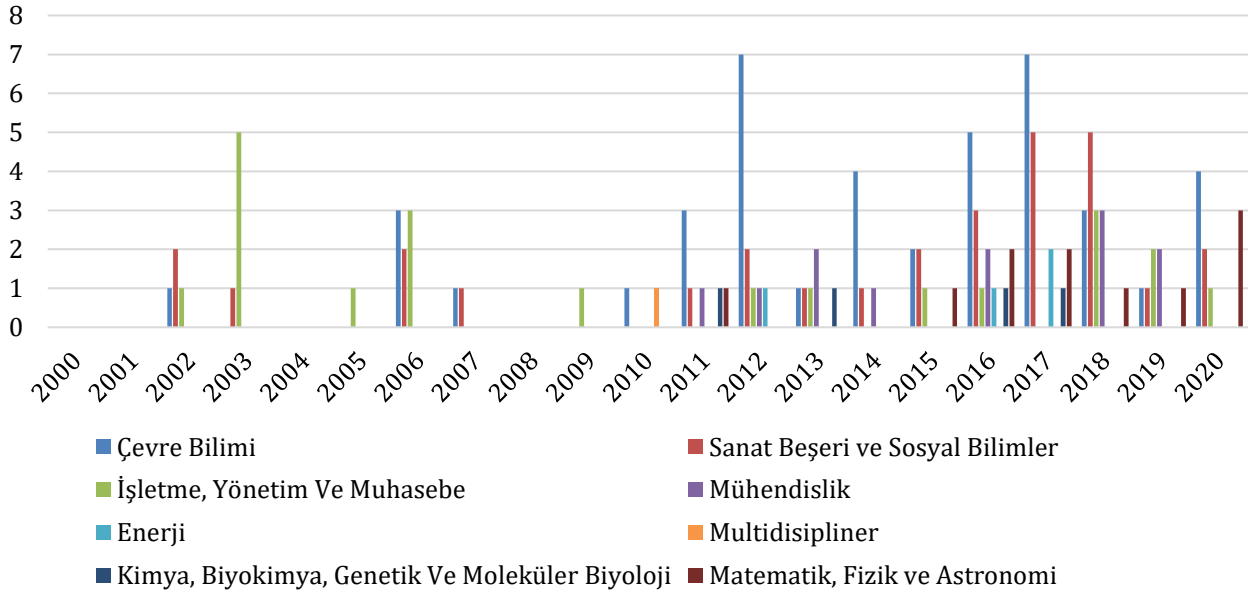
Bilim dalları (Kırsal kalkınma)	Makale Sayısı	Bilim dalları (Kırsal peyzaj planlama)	Makale Sayısı
Sosyal Bilimler	3.434	Çevre Bilimi	37
Çevre Bilimi	1.466	Sosyal Bilimler	33
Tarım ve Biyolojik Bilimler	959	Tarım ve Biyolojik Bilimler	13
Ekonomi, Ekonometri ve Finans	862	Mühendislik	12
İşletme, Yönetim ve Muhasebe	817	Enerji	8
Mühendislik	757	Bilgisayar Bilimi	6
Dünya ve Gezegen Bilimleri	603	Dünya ve Gezegen Bilimleri	5
Tıp	603	Sanat ve Beşeri Bilimler	4
Enerji	491	Kimya Mühendisliği	2
Bilgisayar Bilimi	417	Sağlık Bilimleri	2

Bilim dalları (Kırsal planlama)	Makale Sayısı
Sosyal Bilimler	452
Çevre Bilimi	227
Mühendislik	219
Sağlık Bilimleri	200
Tarım ve Biyolojik Bilimler	96
Enerji	88
Bilgisayar Bilimi	86
Dünya ve Gezegen Bilimleri	80
İşletme, Yönetim ve Muhasebe	51
Sanat ve Beşeri Bilimler	49

Kırsal kalkınmayla ilgili olarak en çok, sanat beşerî ve sosyal bilimler (3.637) alanında yayın yapılmışken; ekoturizm planlamasıyla ilgili olarak en çok yine sanat beşerî ve sosyal bilimler (29) alanında yayın yapılmıştır (Şekil 3, Şekil 4).

Şekil 3. Scopus veri tabanı içerisindeki kırsal kalkınma konusunda yapılan çalışmaların bilim dallarına göre yıllar içerisindeki dağılım miktarları (<http://www.scopus.com>, 2021)

Şekil 4. Scopus veri tabanı içerisindeki ekoturizm planlaması konusunda yapılan çalışmaların bilim dallarına göre yıllar içerisindeki dağılım miktarları (<http://www.scopus.com>, 2021)

Scopus veri tabanında ilgili anahtar kelimelerle yapılan taramalardan elde edilen çalışmaların bazılarına ilişkin genel değerlendirmeler ise Tablo 3. de verilmiştir. Çalışmalar incelendiğinde, bilim dalları arasındaki farklılıkların çalışmaların genel içeriği ve kapsamına da yansıdığını göstermiştir. Keza, çalışma amacında benzerlikler olsa da, sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalar daha çok paydaş görüşleri ve anket değerlendirmelerine dayalı olarak yürütülürken, fen ve çevre bilimleri alanında yapılan çalışmaların ise daha çok mekânsal verilere dayalı olarak geliştirilen analizleri içerdiği ortaya konmuştur.

Tablo 3. Scopus veri tabanında ilgili anahtar kelimelerle taranan bazı çalışmalara ilişkin değerlendirme

Yıl	Yazarlar	Amaç - Yöntem
2001	Bukenya	Uganda milli parklarında öncelikli ve önemli problemlerin çözümünde çok kriterli karar verme yöntemi çerçevesinde, Coğrafi Bilgi Sistemlerinden yararlanarak, ekoturizm gelişimi için uygun alanları saptamıştır
2010	Ramazani Gourbi	İran Gilan Bölgesi'nde ekoturizm planlaması için biyoklimatik konfor durumunun belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla; literatür verilerine dayalı olarak sıcaklık ve nemin insan sağlığı ve konforu üzerinde önemli rol oynadığı ve ekoturizm planlarında, dikkate alınan verilerin zaman ve mekan sınırlamalarında etkili olduğu vurgulanarak, Gilan Bölgesi'nin günlük ortalama sıcaklık ve rüzgar hızı verileri ile Becker metodu çerçevesinde biyoklimatik konfor durumu belirlenmiştir.
2012	Bhuiyan vd.	Ecer örneğinde; ekoturizmin sürdürülebilir kalkınmadaki rolünün belirlenmesi amaçlanmıştır. Literatür verilerine dayalı olarak geliştirilen çalışmada, ayrıca örnek seçilen alana ilişkin toplam nüfus, nüfusun ortalama yıllık büyüme oranı, işgücü ve istihdam, GSYİH, göç ve yoksullukla ilgili veriler kullanılmıştır.
2013	Chan ve Bhatta	Gelişmekte olan ülkelerin ekoturizm geliştirme ve planlama teorilerini eleştirel bir şekilde gözden geçirmekte, ekoturizm ve sürdürülebilir toplum gelişimi arasındaki ilişki incelenmektedir. Bu amaçla; Nepal'de sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak için, Topluluk Odaklı İşbirliği yaklaşımı çerçevesinde Annapurna Koruma Alanı ve Nepal Sagarmatha Ulusal Parkı'ndaki yerel halk, merkezi yönetim ve ekoturizm uzmanlarıyla yapılan paydaş görüşleri yapılmıştır.
2015	Wong ve Fung	Hong Kong Lantau Adası örneğinde; çeşitli rekreasyonel faaliyetler ve turizm gelişimi için uygun alanların belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla GIS ve AHS (Analitik Hiyerarşi Süreci Tekniği) yöntemi entegrasyonu ile, kamp, yürüyüş ve bisiklete binme alanları için uygun alanlar saptamış ve çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır.
2019	Gültekin ve Uzun	Ekolojik temelli peyzaj planlama yaklaşımlarının, kültürel temelli analizlerle bütünleştirilmesi ile ekoturizm yönetimi ve planlamasında katılımcılığın ön plana çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaçla; ECP (ekolojik, kültürel ve katılımcılık) yöntemi kullanılmış, uygunluk analizleri, peyzaj fonksiyon analizleri ve katılımcılık analizlerinin belirli bir hiyerarşi içinde bütünleştirilerek Düzce Uğursuyu ve Aksu havzaları örneğinde ekoturizm yönetim modeli ve stratejilerin geliştirilmesi sağlanmıştır.
2019	Mondino ve Beery	Ekoturizm, koruma ve sürdürülebilir kalkınma arasındaki bağı güçlendirmede bir katalizör görevi görebilir mi? sorusundan hareketle; paydaşların bakış açıları yoluyla, koruma ve sürdürülebilir kalkınma odaklı olarak ekoturizmin yerel halkın ve ziyaretçilerin öğrenmelerinde katalizör bir görevi gördüğü üzerinde durulmuştur. Çalışma, konu ile ilgili benzer çalışmalarla desteklenmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak çeşitli değerlendirmeler yapılmıştır.
2020	Shang vd.	Tianjin örneğinde; SWOT analizi yöntemini kullanarak kırsal eko-turizm analiz edilmekte ve anket araştırması aracılığıyla güçlü yönler, zayıf yönler, fırsatlar ve tehditler hakkında kapsamlı nicel analizler yapılmaktadır.
2020	Baruah	Hindistan Assam/Guwahati örnek alanında eko-turizmi geliştirmek için kentsel sulak alanların korunması ve sulak alan ekosisteminin yönetilmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla; kentsel sulak alan ekosisteminin önemini ve mevcut durumunu saptamak, Guwahati'de hükümet ve özel sektör tarafından turizm gelişimi açısından kalkınma girişimlerini değerlendirmek, Guwahati'de sulak alan yönetimi ve turizmin sosyo-ekonomik ve yönetim yönlerini analiz etmek hedeflenmiştir. Çalışma metodolojisi olarak, konu ile ilgili benzer literatürlere, uzman görüşlerine ve birincil anketlere dayalı olarak geliştirilen Ekoturizm Fırsat Spektrumu (ECOS), Analitik Hiyerarşik Süreç Tekniği (AHP), Swot Analizi ve Fayda-maliyet analizi yöntemlerinden yararlanılmıştır.
2021	Feltynowski ve Szajt	Kırsal alanlarda AHP yöntemi ile yerel planların geliştirilmesi hedeflenmiştir. Çalışmanın bulguları, AHP yönteminin kullanılmasının yerel yetkililer tarafından alınan kararları güvenilir kıldığını desteklemektedir. Belge, yerel planların nerede geliştirilmesi gerektiğine karar vermek için AHP tekniğinin faydasını göstermektedir.

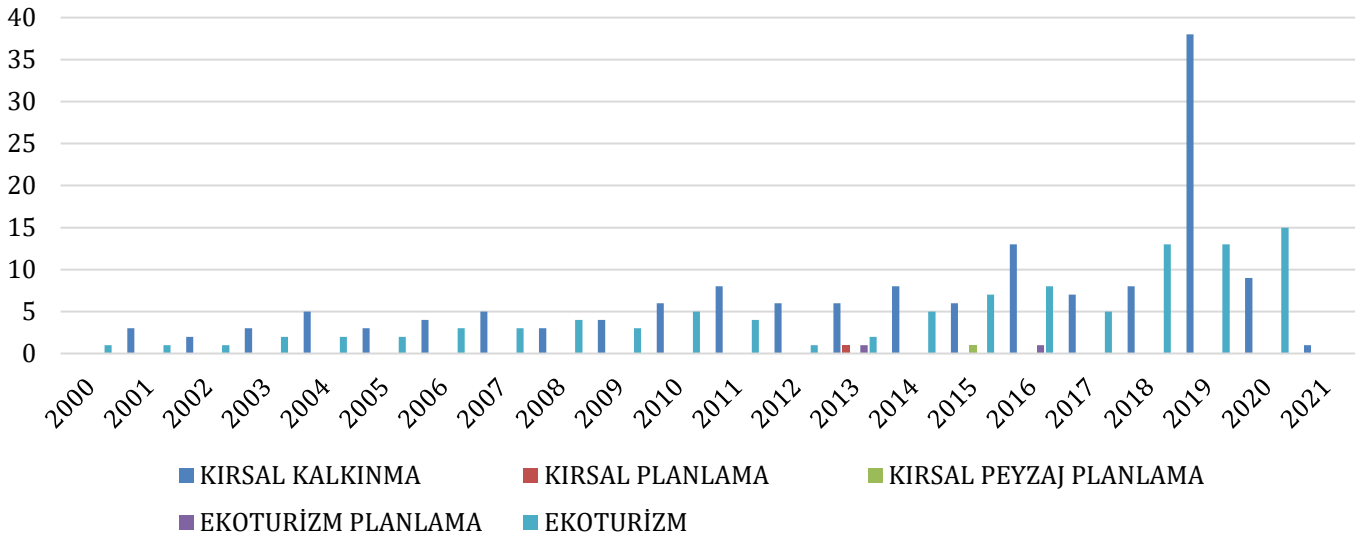
3.2. Yök Tez Veri Tabanında Tararan Kırsal Kalkınma, Ekoturizm Planlaması, Kırsal Planlama ve Kırsal Peyzaj Planlama Konularına Yönelik Makalelere İlişkin Bulgular

Bu bölümde ulusal tez merkezi veri tabanında; “kırsal kalkınma, ekoturizm, ekoturizm planlama, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama” başlıkları çerçevesinde 271 adet yüksek lisans ve 64 adet doktora tezi incelenmiştir. Buna göre en fazla sayıda, kırsal kalkınma konusunda tez yapılmışken, en az sayıda ise kırsal peyzaj planlama konusunda tez yapıldığı gözlemlenmiştir (Tablo 4).

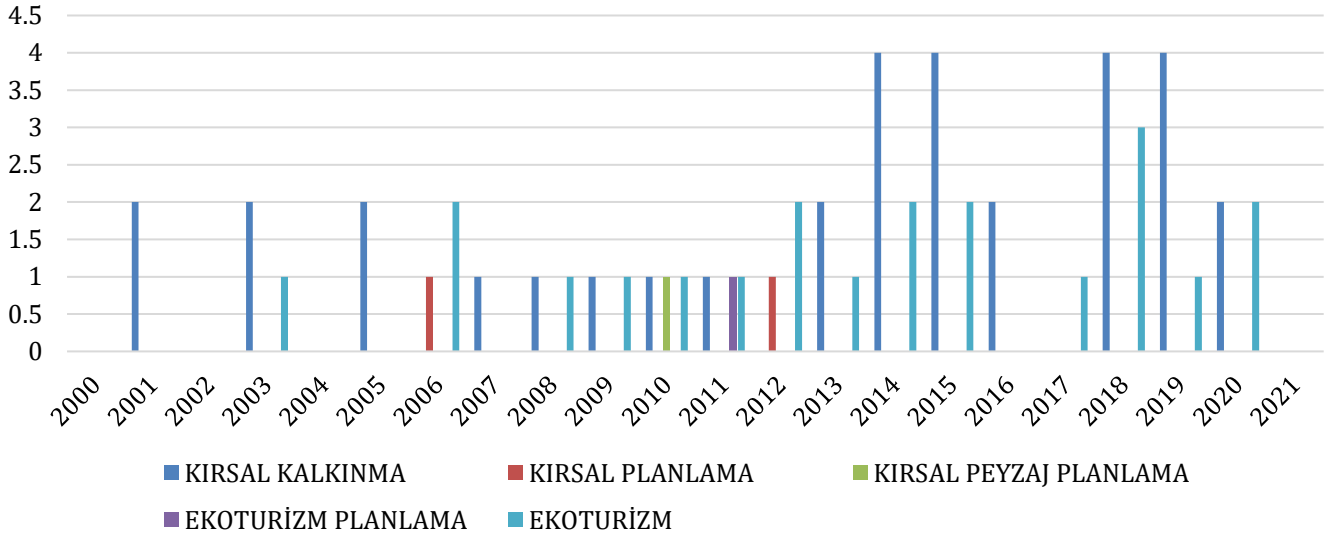
Tablo 4. 2000-2021 yılları arasını kapsayan Scopus veri tabanında taranan İngilizce makalelere ilişkin sayısal değerler (<http://www.scopus.com>, 2021)

Anahtar kelimeler	Lisansüstü Tez Sayısı	
	Yüksek Lisans	Doktora
<i>Kırsal kalkınma</i>	162	39
<i>Ekoturizm</i>	102	21
<i>Ekoturizm planlaması</i>	4	1
<i>Kırsal planlama (Rural planning)</i>	2	2
<i>Kırsal peyzaj planlama (Rural landscape planning)</i>	1	1
Toplam	271	64

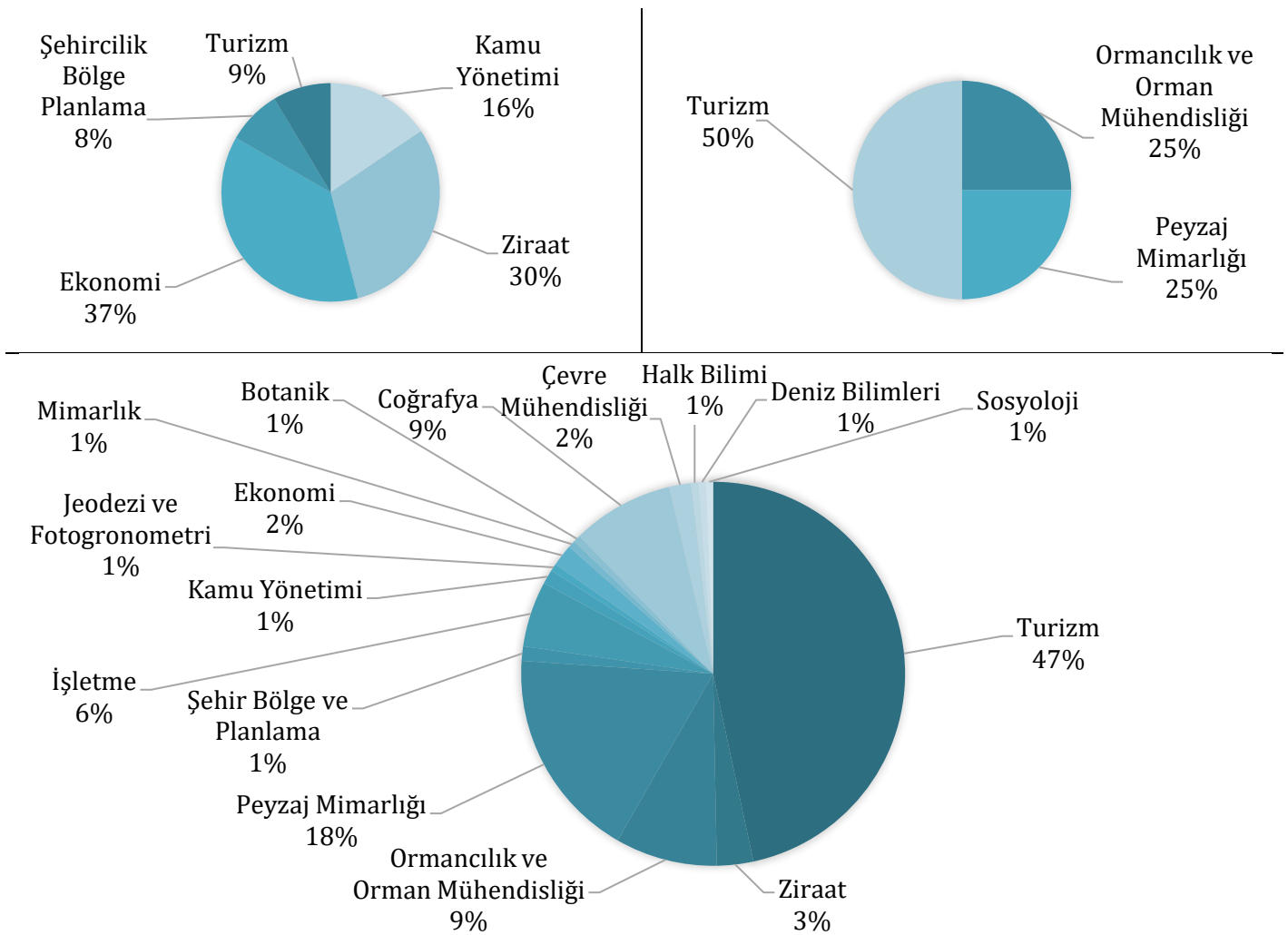
Yüksek lisans ve doktora tezlerinin 2000-2021 yılların arasındaki süreci incelendiğinde de, yıllar içerisinde değişimler görülmekle birlikte, kırsal kalkınma konusunda yapılan çalışmalar yoğunlukta iken ekoturizm planlaması ve kırsal peyzaj planlama konularında yapılan çalışmaların oldukça az olduğu belirlenmiştir. Ekoturizm konusunda ise yüksek lisans düzeyinde en çok tez 2020 yılında, doktora düzeyinde ise en çok tez 2018 yılında tez yapılmıştır. Kırsal kalkınma konusunda ise; yüksek lisans ve doktora düzeyinde, en fazla 2019 yılında tez yapılmıştır (Şekil 5, Şekil 6)(<http://www.tez.yok.gov>, 2021).

Şekil 5. Kırsal kalkınma, ekoturizm, ekoturizm planlama, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlamasına ilişkin Türkiye'de 2000-2021 yılları arasında yapılan yüksek lisans tezlerine ilişkin dağılım (<http://www.tez.yok.gov>, 2021)

Şekil 6. Kırsal kalkınma, ekoturizm, ekoturizm planlama, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlamasına ilişkin Türkiye'de 2000-2021 yılları arasında yapılan doktora tezlerine ilişkin dağılım (<http://www.tez.yok.gov>, 2021).

Şekil 7. Kırsal kalkınma, ekoturizm planlama ve ekoturizm konularında yapılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin anabilim dallarına göre dağılım oranları (<http://www.tez.yok.gov>, 2021).

Şekil 7’de de kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması ve ekoturizm konularında yapılmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin yapıldığı anabilim dallarına ilişkin dağılım verilmiştir. Buna göre; anabilim dallarına yönelik önceliklerde kırsal kalkınma konusunda en çok ekonomi ve ziraat, ekoturizm planlamada ve ekoturizm konusunda ise turizm birinci sırayı almıştır.

İlgili konularda yapılan bazı tezlerin genel değerlendirmesi Tablo 5. de verilmiştir. Çalışmalar incelendiğinde Scopus veri tabanında olduğu gibi farklı bilim dallarının içeriğe olan etkisi tez çalışmalarında da gözlemlenmiştir. Bilim dalları farklılaştıkça konuya ilişkin kullanılan yöntem süreci de değişim göstermektedir.

Tablo 7. Yök tez tarama veri tabanında ilgili anahtar kelimelerle taranan bazı çalışmalara ilişkin değerlendirme

<i>Yıl ve Yazar</i>	<i>Tez Türü</i>	<i>Amaç - Yöntem</i>
Cengiz 2003	Doktora	Seben İlçesi, Alpağut Köyü’nün kırsal kalkınma odaklı olarak, uygun alan kullanım alternatifleri için yer seçimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.
Çelik 2006	Doktora	Kırsal alanda kalkınmanın sağlanması için kırsal planlamanın önemi vurgulanarak; kırsal planlamanın oluşum süreci tanımlanmış, planlama strateji ve politikaları oluşturulmuştur
Özkan 2007	Yüksek Lisans	Kırsal kalkınma, turizm ve kırsal turizm kavramları ile ilgili yazılı kaynaklar taranarak kuramsal çerçeve oluşturulmuş, sonuç olarak da ülkemizde uygulanabilir bir kırsal turizm modeli oluşturulmuştur.
Surat 2011	Doktora	Artvin İli Yusufeli İlçesi örneğinde, ilgi gruplarının (yöre insanları, idari yönetim, orman bölge ve turizm müdürlükleri, sivil toplum kuruluşları, ziyaretçiler (yerli-yabancı turistler), tur acenteleri ve uzmanlar) ekoturizme yönelik algılama, ihtiyaç ve taleplerini belirlemek ve katılımcı bir yaklaşımla ekoturizm yönünden en uygun mekânsal alanların ve etkinliklerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla anket tekniği ile AHS yöntemi kullanılmıştır.
Gültekin 2014	Doktora	Uğursuyu ve Aksu Havzaları özelinde Çevresel Koridor Yöntemi, Ekoturizm Olanakları Spektrum Yöntemi ve Kültürel Peyzaj Analizi çerçevesinde ekoturizm potansiyeli belirlenmiştir. Çalışma sonucunda, ekoturizme yönelik çeşitli stratejiler geliştirilerek ve ekoturizm odaklı kırsal kalkınma yönetim modeli önerisi getirilmiştir.
Akçi 2015	Doktora	Türkiye’deki kırsal kalkınma yaklaşımları incelenerek, kırsal alanların sürdürülebilirlik ilkesi temelinde ekolojik/çevresel, mekânsal, sosyal-kültürel, ekonomik, kurumsal-yönetimsel yapısı analiz edilmekte, sektörel düzeyde küme analizine dayanan bir metodoloji izlenmektedir.
Abdullah 2016	Yüksek Lisans	Duhok Bölgesi örneğinde; uzaktan algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemi Tekniklerini kullanarak ekoturizm planlaması ve gelişimine ilişkin hedefler ve öngörüler ortaya konulmuştur.
Kaplan 2017	Yüksek Lisans	Türkiye’de uygulanan kırsal kalkınma yaklaşımı ile Köy Enstitülerinin kırsal kalkınmadaki rolünün irdelenmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla; kırsal alan kavramı, kırsal alana ilişkin temel sorunlar, belirli dönemlerdeki kırsal kalkınma yaklaşımları ve Köy enstitülerinin kırsal kalkınmaya olan etkileri incelenmiştir.
Topçuoğlu 2018	Yüksek Lisans	Tekirdağ ili, Saray ilçesi kırsal yerleşimlerine ilişkin; kırsal kalkınma odaklı stratejilerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla; kırsal yerleşimlere ilişkin, doğal ve kültürel peyzajın değerlerine ilişkin analiz ve değerlendirmeler yapılarak, kimlik kartları hazırlanmış, SWOT analizleri yapılmış ve çeşitli stratejiler saptanmıştır.
Elibol 2019	Yüksek Lisans	Ankara örneğinde; kırsal kalkınma odaklı IPARD projelerinin mekânsal dağılımı, bu dağılımın nedenleri ile ilgili projelere ilişkin genel değerlendirmeler yapılmıştır.
Çakıroğlu 2020	Yüksek Lisans	Kastamonu/Gemiciler köyü örneğinde; kırsal alanların planlamasına yönelik çeşitli senaryolar geliştirilmiştir. Bu amaçla; çeşitli analizler ile yerel halk ile yapılan anketler doğrultusunda mevcut durum değerlendirilerek, SWOT analizi ile sorun ve potansiyeller belirlenmiştir.
Erdoğan 2021	Yüksek Lisans	Dünyadaki ve Türkiye’deki akıllı tarım uygulamalarına yönelik tarımsal üretim modeli çerçevesinde kırsal alanların, akıllı, sürdürülebilir büyüme ve gelişimine yönelik öngörüler irdelenmiştir. Literatür verilerinden yararlanılarak akıllı tarım modeli çerçevesinde çeşitli öneriler geliştirilmiştir.

4. SONUÇ

Kırsal kalkınma, ekoturizm planlaması, kırsal planlama ve kırsal peyzaj planlama konularına yönelik scopus ve yök tez tarama veri tabanlarında 2000 ile 2021 yılları arasında yayınlanan makale ve tezler kapsamında taramalar yapılmış ve çıkan sonuçlar sayısal veriler eşliğinde çizelge ve grafikler şeklinde niceliksel olarak analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar aşağıda maddeler şeklinde sunulmuştur.

- Scopusta (Elsevier tarafından başlatılan hakem denetimli aktif atıf veri tabanı (<https://www.elsevier.com/tr-tr/solutions/scopus>), ilgili anahtar kelimelerle yapılan taramalardan elde edilen çalışmalar değerlendirildiğinde 8.305 tane makale elde edilmiştir. Bunlar incelendiğinde çoğunlukla yıllar içerisinde genel bir artışın sözkonusu olduğu belirlenmekle birlikte; en fazla kırsal kalkınma alanında çalışma yapılırken, onu kırsal planlama alanında yapılan çalışmalar izlemiştir. Ekoturizm planlaması ve kırsal peyzaj planlama konularında ise nispeten daha az sayıda çalışmalar yapılmıştır. Bilim dalları açısından irdelendiğinde ise; kırsal kalkınma ve kırsal planlamada sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalar ön planda iken ekoturizm planlaması ve kırsal peyzaj planlamada çevre bilimleri alanında yapılan çalışmalar ön planda olmuştur.
- Yüksek lisans ve doktora tezi düzeyinde yapılan, kırsal kalkınma, ekoturizm planlama ve ekoturizm konularında yapılmış çalışmalar toplam 335 adet lisansüstü tezi incelendiğinde; konulara göre değişkenlik göstermekle birlikte yıllar içerisinde genel bir artışın olduğu söylenebilir. Genel değerlendirmelerde; kırsal kalkınma konusu ağırlıklı olarak yer almış olup, ekoturizmle ilgili yapılan çalışmalar onu takip ederken, ekoturizm planlaması konusunda yapılan çalışmalar oldukça azdır. Bu durum kırsal kalkınma ve ekoturizme olan ilginin ve önemin olduğunu gösterirken, konular özelleştikçe de sayının azaldığını göstermektedir. Bilim dalları açısından irdelendiğinde ise; ekonomi, ziraat ve turizm baskın olmakla birlikte planlama-tasarım anabilim dallarında yapılmış çalışmalar kısıtlı kalmıştır. Bu durum, kırsal kalkınma ve ekoturizm kavramlarının daha çok sosyal ve ekonomik ölçüt çerçevesinde ele alındığını ortaya koymaktadır. Oysa ki her iki konunun da sosyal ve ekonomik olduğu kadar mekansal ve çevresel boyutları çerçevesinde ele alınması gerekliliği bulunmaktadır.

Çalışma kapsamında yapılan genel değerlendirmelerde, kırsal kalkınma konusunun ağırlıklı olarak yer aldığı ve daha çok sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalarla değerlendirildiği saptanmıştır. Oysa ki; kırsal kalkınma, üst ölçek planlar ile uluslararası kurumların öngörülerinde belirtildiği üzere sosyal ekolojik, ekonomik ve mekânsal boyutu ile bütüncül bir şekilde ele alınmalıdır. Dolayısıyla da ilgili konularda yapılan çalışmaların diğer disiplinler tarafından da yapılması önemli olacaktır. Bununla birlikte ekoturizm planlaması ve kırsal peyzaj planlama konularında yapılan çalışmalara da ağırlık verilmelidir.

Bu çalışmadan elde edilen niceliksel verilerin analizi ile belirlenen veri tabanlarınca ilgili konularda yapılan akademik çalışmaların son 20 yıldaki durumu ortaya konmuştur. Elde edilen sonuçlar, ulusal ve uluslararası ölçekte yapılacak çalışmalar için ana kaynak değeri oluşturulacak olup, akademik açıdan katkı sağlayacaktır. Ancak burada ilgili anahtar kelimelerin çeşitlendirilmesi ve niceliksel değerlerin zaman içerisinde devamlılık göstereceği gözönüne alındığında bu tür çalışmaların düzenli bir şekilde tekrarlanması gerekliliği de önemli olacaktır.

TEŞEKKÜR

Bu çalışma Tubitak 1200155 No'lu Hızlı Destek Projesinden yararlanılarak hazırlanmış olup, Tubitak'a desteklerinden dolayı çok teşekkür ederiz. Ayrıca projede bursiyer olarak görev yapan Lisans Öğrencisi Melisa Nil Elmas'a katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

KAYNAKLAR

- Abdullah, M.H. (2016). *Ecotourism planning and development using remote sensing and GIS techniques: A case study for the Duhok area, Northern Iraq*. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyomühendislik ve Bilimleri Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş.
- Akci, A. (2015). *Kırsal kalkınma için bir model önerisi: köy kümeleri*. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Konya.
- Anonim, (2018). *Onbirinci Kırsal Kalkınma Planı (2019-2023) Kırsal Kalkınma Özel İhtisas Komisyonu Raporu*. Kalkınma Bakanlığı, 140s., Ankara. <https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/KırsalKalkınmaOzelIhtisasKomisyonuRaporu.pdf>
- Anonim, (2019). *Onbirinci Kırsal Kalkınma Planı (2019-2023)*. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. s. 189, Ankara. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/11/ON_BIRINCI_KALKINMA-PLANI_2019-2023.pdf.
- Baruah, P. (2020). Potential of urban wetlands for ecotourism development- a case of Deepor Beel, Guwahati. *Nature Environment and Pollution Technology*. 19(2), 611-625. <https://doi.org/10.46488/NEPT.2020.v19i02.016>.
- Bhuiyan, A.H., Siwar,C., Ismail , S.M. ve Islam, R. (2012). The role of ecotourism for sustainable development in East Coast Economic Region (Ecer), Malaysia. *OIDA International Journal of Sustainable Development*, 3 (9), 53-60.
- Bukenya, J.O. (2001). Application of GIS in ecotourism development decisions: evidence from the pearl of Africa. In Vijah R. Kannan (ed.), *South-east Decision Science Institute's Proceedings—Thirty-First Annual Meeting*, Charlotte NC. 299-303.
- Cengiz, T. (2003). *Peyzaj değerlerinin korunmasına yönelik kırsal kalkınma modeli üzerine bir araştırma: Seben İlçesi (Bolu) Alpagut Köyü örneği*. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara.
- Chan, R. ve Bhatta, K. (2013). Ecotourism planning and sustainable community development: theoretical perspectives for Nepal. *SAJTH*, 6(1), 69-96. <https://www.researchgate.net/publication/253954518>
- Çakıroğlu, B. (2020). *Kırsal alan planlaması: Gemiciler Köyü*. Kastamonu Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu.
- Çelik, Z. (2006). *Türkiye'de kırsal planlama politikalarının geliştirilmesi*. Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Şehir Planlama Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, İzmir.
- Das, P. Kr. (2021). Ecotourism and sustainable community development: a case study of Sillery Gaon, West Bengal. *International Journal of Social Sciences*. 10(01), 228. <http://ndpublisher.in/admin/issues/IJSSv10n1c.pdf> .

- Elibol, B. (2019). *Rural area definition and examination of spatial distribution of rural development projects in Turkey: Case Study Of Ipard In Ankara*. Science In Regional Planning In City And Regional Planning, Middle East Technical University, Master These, Ankara.
- Erdoğan, L. (2021). *Coğrafi bilgi teknolojileri ve akıllı uygulama teknolojileri ile kırsal kalkınmanın değerlendirilmesi*. Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Harita Mühendisliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.
- Feltynowski, M. ve Szajt, M. (2021). The Analytic Hierarchy Process (AHP) in rural land-use planning in Poland: a case study of Zawidz Commune. *Planning Practice & Research*, 36(1), 108-119. <https://doi.org/10.1080/02697459.2020.1852676>.
- Gültekin, P. (2014). *Uğursuyu ve Aksu Havzalarında peyzaj planlama ve ekoturizm odaklı kırsal kalkınma*. Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Düzce.
- Gültekin, P. ve Uzun, O. (2019). Ecological, cultural and participation (ECP) method for the development of ecotourism planning and management strategies: example of Ugursuyu and Aksu Basins. *European Journal of Sustainable Development*, 8(1), 409-427. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2019.v8n1p409>.
- <https://www.elsevier.com/tr-tr/solutions/scopus>.
- <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>.
- <http://www.scopus.com/home.url>.
- Kaplan, E. (2017). *Cumhuriyet Döneminde kırsal kalkınma politikaları örnek bir model: köy enstitüleri*. Mimar Sinan Ün. Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Kiper, T. (2013). Role of ecotourism in sustainable development. Intech Open Access Publisher, ISBN 978-953-51-1167-2, I-Tech Education and Publishing, Rijeka, Croatia, p. 773-802. <https://www.intechopen.com/chapters/45414>.
- Li, W. (2004). Environmental management indicators for ecotourism in China's Nature reserves: a case study in Tianmushan Nature Reserve. *Tourism Management*, 25, 559-564. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0261517703001481>.
- Mandino, E. ve Beery, T. (2019). Ecotourism as a learning tool for sustainable development the case of Monviso Transboundary Biosphere Reserve, Italy. *Journal of Ecotourism*, 18(2), 107-121. <https://doi.org/10.1080/14724049.2018.1462371>.
- Özkan, E. (2007). *Türkiye'de kırsal kalkınma politikaları ve kırsal turizm*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Ramazani Gourbi, B. (2010). The zoning of human bioclimatic comfort for ecotourism planning in Gilan, Iran South Western of Caspian Sea. *Australian Journal of Basic and Applied Sciences*, 4(8), 3690-3694. <http://www.ajbasweb.com/old/ajbas/2010/3690-3694.pdf>.
- Seifi, F. ve Janbaz Ghobadi, G.R. (2017). The role of ecotourism potentials in ecological and environmental sustainable development of Miankaleh Protected Region. *Open Journal of Geology*, 7, 478-487. <https://m.scirp.org/papers/abstract/75698>.

- Shang, Y., Sun, Y. ve Xu, A. (2020). Rural Ecotourism Planning and Design Basedon SWOT analysis. *International Journal of Low-Carbon Technologies*, 15(3), 368–372. <https://doi.org/10.1093/ijlct/ctaa003>.
- Stem, C.J., Lassoie, P.J., Lee, D.R., Deshler, D.D. ve Schelhas, J.W. (2003). Community participation in ecotourism benefits: the link to conservation practices and perspectives. *Society and Natural Resources*, 16,387–413. <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.621.7814&rep=rep1&type=pdf>
- Surat, H. (2011). *Analitik hiyerarşi süreci kullanılarak ekoturizmin planlanmasında katılımcı yaklaşımla etkinlik seçimi: Yusufeli Örneği*. Atatürk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Erzurum.
- Telfer, D. ve Sharpley, R. (2008). *Tourism and development in the developing world*. London: Routledge. <https://www.routledge.com/Tourism-and-Development-in-the-Developing-World/Telfer-Sharpley/p/book/9781138921740>.
- Topçuoğlu, S. (2018). *Kırsal kalkınma odaklı stratejilerin belirlenmesine yönelik bir araştırma: Tekirdağ, Saray Örneği*. Tekirdağ Namık Kemal Ün. Fen Bilm. Ens. Peyzaj Mimarlığı Ana Bilm. Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ.
- Tran, L. ve Walter, P. (2013). Ecotourism, gender and development in Northern Vietnam. *Annals of Tourism Research*. 44, 116–130. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160738313001266>
- Wong K.K.F. ve Fung, T. (2015). Ecotourism planning in lantau island using multiple criteria decision analysis with geographic information system. *Environment and Planning 711 B: Planning and Design*, 43(4), 640–662. <https://doi.org/10.1177/0265813515618583>.
- Yenigül, S.B. (2017). Kırsal kalkınma politikalarında yeni yaklaşımlar ve bu yaklaşımların Türkiye'nin kırsal kalkınma politikalarına etkisi. *Planlama*, 27(1),16–25. https://jag.journalagent.com/planlama/pdfs/PLAN-47450-RESEARCH_ARTICLE-YENIGUL.pdf.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction and Research Questions & Purpose

In the study, various targets were defined by seeking answers to the questions: "What are the studies on rural development, rural area planning, rural landscape planning and ecotourism planning?, " In which areas are the studies on the related subjects mostly concentrated and which areas are given priority? "How was the numerical distribution of the development process until today?"

Accordingly, the objectives to be achieved within the scope of the study are:

- Revealing the numerical values of the articles and postgraduate theses scanned in the Scopus and YÖK thesis database covering the years 2000-2021 on related topics
- Determination of the distribution of articles and postgraduate theses prepared on related topics according to departments.

In this context, it is aimed to reveal the development status of academic studies in the last 20 years on related subjects within the framework of the quantitative analysis of the articles and postgraduate theses written between 2000 and 2021 on rural development, ecotourism planning, ecotourism development, rural planning and rural landscape planning (specifically, Scopus and YÖK thesis database).

Methodology

In the study, various targets were defined by seeking answers to the questions: "What are the studies on rural development, rural area planning, rural landscape planning and ecotourism planning?, " In which areas are the studies on the related subjects mostly concentrated and which areas are given priority? "How was the numerical distribution of the development process until today?"

Accordingly, the objectives to be achieved within the scope of the study are:

- Revealing the numerical values of the articles and postgraduate theses scanned in the Scopus and YÖK thesis database covering the years 2000-2021 on related topics
- Determination of the distribution of articles and postgraduate theses prepared on related topics according to departments.

In this context, it is aimed to reveal the development status of academic studies in the last 20 years on related subjects within the framework of the quantitative analysis of the articles and postgraduate theses written between 2000 and 2021 on rural development, ecotourism planning, ecotourism development, rural planning and rural landscape planning (specifically, Scopus and YÖK thesis database).

Results and Conclusions

With the analysis of the quantitative data obtained from this study, the status of academic studies on related subjects in the last 20 years by the determined databases has been revealed. The results obtained will contribute academically by creating the main resource value for studies to be carried out on a national and international scale.

Yazarların Biyografisi

Tuğba KİPER

1996 yılında Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde lisansını tamamlamıştır.

2001 yılında Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezini verdikten sonra, 2006 yılında da aynı anabilim dalında Doktora tezini tamamlamıştır. 2007 yılında "Yardımcı Doçent", 2012 Doçent, 2018 yılında da Profesör olmuştur. Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde görev yapmaktadır. Kırsal Alanlarda peyzaj planlama, kentsel peyzaj planlama, turizm, ekoturizm ve kent kimliği konularında çalışmalar yapmakta olup, ulusal ve uluslararası çok sayıda makale, kitap bölümü, bildirisi vb. bulunmaktadır.

İletişim

tkiper@nku.edu.tr

ORCID Adresi

<https://orcid.org/0000-0003-3396-5661>

Osman UZUN

1976 yılında Ankara'da doğdu. 1995'de Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden Lisans, 1999 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nden Yüksek Lisans, 2003 yılında Ankara Üniversitesi'nden Doktor ünvanını aldı. 2012 yılında Doçent oldu. 2000-2001 yılında İspanya'da (CIHEAM-IAMZ) bir yıl süreli Çevre ile ilişkili Kırsal Planlama kursuna katıldı. Yazarın uluslararası ve ulusal dergilerde makaleler, kitaplarda bölüm yazarlığı, sempozyum ve konferanslarda bildirileri bulunmaktadır. Yazarın başlıca ilgi alanları peyzaj planlama, peyzaj ekolojisi, peyzaj onarımı ve peyzaj yönetimidir.

İletişim

osmanuzun@duzce.edu.tr

ORCID Adresi

<https://orcid.org/0000-0002-7588-9524>

Oğuz ATEŞ

Yazar, 1981 yılında Kırklareli'nde doğmuştur. 2008 yılında Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Orman Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde lisans eğitimini tamamlamıştır. 2012 yılında Bartın Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Yüksek Lisans tezini verdikten sonra, 2018 yılında Düzce Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Doktora tezini tamamlamıştır. 2011 yılında "Araştırma Görevlisi" olarak göreve başlamış, 2019 yılında "Doktor Öğretim Üyesi" olmuştur. Kırklareli Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü'nde görev yapmaktadır. Peyzaj planlama, kentsel peyzaj planlama, mekânsal planlama, bilgisayar destekli tasarım konularında çalışmalar yapmaktadır. Yazarın, ulusal ve uluslararası çok sayıda makale, kitap bölümü, bildirisi vb. bulunmaktadır.

İletişim

oguzates@klu.edu.tr

ORCID Adresi

<https://orcid.org/0000-0002-5395-0355>